

Література:

1. Девід Северс /BBC /waleshistory/ Нова нація? Дорога до валлійської Асамблеї: перша половина 20-го століття [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://web.archive.org/web/20041024124821/http://www.bbc.co.uk/wales/history/sites/nation/pages/new_nation01.shtml
2. Джошуа Розенберг // Politics '97 pages, BBC //Політика передачі повноважень партійна політика // The Politics of Devolution Partypolicy. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.bbc.co.uk/news/special/politics97/devolution/wales/briefing/partypolicy.shtml>
3. Носов В.А // Валлійський сепаратизм, боротьба за незалежність Уэльса // Конфліктолог 2006 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://conflictologist.org/valliiskij-separatism.htm>
4. Офіційна сторінка Партії Уэльсу // OurHistory[Електронний ресурс] –Режим доступу: <https://www.partyof.wales/our-history/>
5. Протокол засідання англійського парламенту, где цитуються эти слова Льюиса // www.parliament.uk/GovernmentofWalesAct1998 [Електронний ресурс] – Режим доступу:<http://www.publications.parliament.uk/pa/cm200102/cmhansrd/vo011205/halltext/11205h02.htm>

Удовиченко Н.В.

(наук. кер. – доц. Лобач К.В.)

*студентка III курсу історичного факультету
Полтавського національного педагогічного університету
імені В. Г. Короленка*

**СТАНОВЛЕННЯ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА
В УКРАЇНІ: ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ**

З моменту набуття незалежності Україна перебуває на шляху демократичних перетворень – удосконалення наявних та запровадження нових основ демократії. Необхідною умовою для успішної демократизації є налагодження ефективної співпраці з інститутами громадянського суспільства. Під терміном «інститути громадянського суспільства» ми розуміємо розгалужену мережу автономних стосовно держави, добровільних об'єднань громадян, що характеризуються високим рівнем суспільної свідомості та політичної культури, діяльність яких спрямована на забезпечення особистих, політико-економічних, соціально-культурних та інших прав і свобод кожного громадянина [1].

Становлення громадянського суспільства та його вплив на формування державної політики досліджено в працях А. Дюркгейма, Г. Спенсера, Н.Лумана. Р.Дарендорф дослідив суть соціального конфлікту, де розділиві соціальні позиції та ролі у суспільстві. Л.Зідентоп визначив роль демократії у суспільному розвитку та розглянув поняття демократичної культури.

Діалог держави та суспільства як важлива складова державної комунікації досліджена М. Бубером, Г. Коеном, Ю. Лотманом [3].

Для розуміння принципів становлення громадянського суспільства в Україні та його впливу на формування векторів політики актуальним є розгляд структури громадянського суспільства та чинників, що впливають на формування громадської думки.

У юридичній літературі щодо вирішення питання структури громадянського суспільства сформувались різноманітні підходи. Так, В. Варивдін вважає, що у економічній сфері структурними елементами громадянського суспільства є недержавні підприємства: кооперативи, орендні колективи, акціонерні товариства, асоціації кооперативів та інші добровільні об'єднання громадян у галузі господарської діяльності, які створюються ними з особливої ініціативи [5]. Соціальна сфера громадянського суспільства включає інститут сім'ї, громадські організації та рухи, інші організаційно оформлені та неформальні об'єднання, органи громадського самоврядування за місцем проживання чи у трудових і навчальних колективах; механізм виявлення, формування суспільної думки, а також вирішення інституційного оформлення інтересів, що виникають у суспільстві і проявляють у культурній, цивілізованій формі у рамках конституції і законів держави. Духовна сфера громадянського суспільства передбачає свободу думки, совісті, слова; самостійність та незалежність від державних та політичних структур, творчих, наукових та інших об'єднань. Проблематика громадянського суспільства доволі складна, вона не обмежується структурними моментами у його функціонуванні та розвитку. Важливе місце у дослідженні даного феномена належить узагальненню тих особливостей, які притаманні громадянському суспільству.

Основними критеріями життєдіяльності європейських країн є розвиток демократії, громадянського суспільства, соціальної та правової держави. Європейський вектор розвитку України зумовлює потребу руху у напрямку європейської цивілізаційної моделі, закріплення європейських критеріїв. Такий вибір зумовлений пошуками місця України у Світовому співтоваристві, необхідністю підвищення конкурентоспроможності країни, її виходу з групи країн «третього світу». Прогрес у всіх сферах життєдіяльності суспільства і держави можливий лише за умови функціонування та розвитку активного громадянського суспільства [2, с. 1]. Варто зазначити, що Європейський Комісар з розширення і Європейської політики сусідства Штефан Фюле та Прем'єр-міністр України Арсеній Яценюк підписали нову програму з підтримки громадянського суспільства в Україні. Мета цієї програми – зміцнити роль громадянського суспільства у сприянні демократичним реформам та всеохопному соціально-економічному розвитку України. Тобто, надасть організаціям фінансування, призначене для зміцнення їхньої спроможності у проведенні аналізу реформ Становлення громадянського суспільства в Україні як суб'єкта національної без-

пеки держави [4]. Це важливо для підтримки створення структурованого діалогу між владою та громадянським суспільством.

В Україні сформовано конституційні, нормативно-правові та інституційні засади, проте досі не побудовано правової держави. Попри суспільно-політичні трансформації, що відбулися внаслідок подій Майдану 2013-2014 рр. (Революції Гідності), низьким є рівень впливу суспільства на владу, забезпечення прав людини і громадянина, дотримання законодавства, правових підходів і принципів [4].

Без модернізації правової системи зберігаються ризики для національної безпеки, суспільної легітимності дій влади, соціальної стабільності, а також – імплементації правових норм, стандартів у частині зобов'язань відповідно до ратифікованих Україною міжнародних документів.

Отже, громадянське суспільство в Україні має вдосконалюватися не лише шляхом співпраці з державою, що, як зрозуміло, обов'язково, але також завдяки участі кожного свідомого громадянина в демократичних процесах. Створення громадянського суспільства має ініціюватися суспільством, оскільки відстоювання власних фундаментальних прав і свобод, визначених Конституцією України, побудова демократичної, соціальної, правової держави повинна стати дороговказом кожного свідомого українця. Україна лише тоді зможе відповідати європейським стандартам, коли доведе, що насправді розглядає громадянське суспільство як дієвого та рівноправного учасника соціально-економічних і політичних реформ. Дослідження механізмів вирішення існуючих проблем у процесі становлення й розвитку громадянського суспільства та налагодженні ефективної взаємодії з органами влади є предметом подальших наукових пошуків.

Література:

1. Адам Б. Селігман. Ідея громадянського суспільства. – К., 2000. – С. 22-67.
2. Баран М.П. Взаємодія громадянського суспільства та органів влади: сучасний стан, проблеми, перспективи /М.П.Баран // Державне управління: удосконалення та розвиток. – 2013. – №10– С.5-7.
3. Гревцова Л. Становлення громадянського суспільства в Україні як суб'єкта національної безпеки держави//Л. Гревцова// Український науковий журнал«Освіта регіону». – 2013. – №2– [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://social-science.com.ua/article/1039>.
4. Наконечна Д. Переговорний процес між Україною та ЄС щодо Угоди про асоціацію / Наконечна Д. // Європейський простір. Портал європейського громадянського суспільства України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу:<http://eu.prostir.ua/themes/ua-eu.html>.
5. Требнін М.П. Сучасний стан громадянського суспільства в Україні: проблеми і перспективи / Требнін М.П. // Українська соціум. – 2013. – №4(47) – С.161-174